

 <p>مرکز آموزش شهید بهشتی مرکز آموزش شهید بهشتی اسلامی</p>	اداره آموزش و پرورش ناحیه یک ساری		نوبت اول : دی ماه 1399	
	مرکز آموزشی شهید بهشتی 1 ساری - متوسطه دوم		درس: فارسی	پایه: یازدهم
	شماره کلاس	رشته: همه رشته ها	تاریخ آزمون: 99/10/ مدت امتحان: 70 دقیقه	
نام خانوادگی		نام دبیر		صفحه: 1

بارم	سؤالات	ردیف
	قلمرو فکری (۹ نمره)	
	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان برگردانید .	
۰/۵	عشق حالی دو اسبه می آمد	۱
۰/۵	دمار از جان این غولان کشم سخت	۲
۰/۵	نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست	۳
۰/۵	پرورده عشق شد سرشتم	۴
۰/۷۵	برای من مگری و مگو دریغ دریغ به دام دیو درافتی دریغ آن باشد	۵
۰/۷۵	اگر لطفش قرین حال گردد همه ادبارها اقبال گردد	۶
۱	بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز بار داده آید که علت و تب تمامی زایل گشت	۷
۰/۲۵	جمله « معذورید که شما را سر و کار با عشق نبوده است » با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟ الف) ناز تو و نیاز تو شد همه دلپذیر من ب) نیست جانم محرم اسرار عشق ج) تو ز قرآن ای پسر ظاهر مبین د) دلیلی نیست که در کار ما ه) هر که را در جان غم جانانه نیست و) دیو آدم را نبیند غیر طین	۸
۰/۵	با توجه به درس « پرورده عشق » منظور پدر مجنون از « گزاف کاری » در بیت زیر چیست ؟ « گو یا رب از این گزاف کاری توفیق دهم به رستگاری »	۹
۰/۵	شاعر در بیت « در آن تاریک شب می گشت پنهان فروغ خرگه خوارزمشاهی » قصد بیان چه نکته ای را دارد؟	۱۰
۰/۵	در متن « روزکی چند صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک ، دست کاری قدرت بنمایم ، تا شما در این آینه ، نقش های بوقلمون بینید . » الف) منظور از « آینه » چیست ؟ ب) « دست کاری قدرت بنمایم » یعنی :	۱۱
۰/۵	در بیت « بیچارگی ورا چو دیدند در چاره گری زبان کشیدند » « زبان کشیدند » به چه معنی است؟	۱۲

۰/۵	بیت زیر بیانگر چه دیدگاهی است ؟ « کدام دانه فرو رفت در زمین که نُرسُت چرا به دانهٔ انسانیت این گُمان باشد ؟ »	۱۳
۱	متن زیر از درس « قاضی بست » انتخاب شده است آن را بخوانید و به پرسشها پاسخ دهید. « و این مرد بزرگ و دبیر کافی ، به نشاط ، قلم در نهاد تا نزدیک نماز پیشین ، از این مهمّات فارغ شده بود . » الف) منظور از « این مرد » کیست ؟ ب) « کافی » یعنی ؟ ج) معادل امروزی « نماز پیشین » را بنویسید . د) منظور از « مهمّات » چه کاری است ؟	۱۴
۰/۷۵	کدام دو بیت ارتباط معنایی دارند ؟ پیام مشترک آنها را بنویسید. الف) چنین قفس نه سزای چو من خوش الحانی است ب) در خواب دوش ، پیری در کوی عشق دیدم ج) ما به فلک بوده ایم یار ملک بوده ایم د) به روز مرگ چو تابوت من روان باشد روم به گلشن رضوان که مرغ آن چمنم با دست اشارتم کرد که عزم سوی ما کن باز همان جا رویم جمله که آن شهر ماست گمان مبر ، که مرا درد این جهان باشد	۱۵
قلم‌روزیانه (۷/۵ نمره)		
۱	معنای واژگان مشخص شده را بنویسید (هر مورد ۰/۲۵) الف) زَنخدان فرو برد چندی به جیب ب) نژند آن دل که او خواهد نژندش ج) [امیر] نیک کوفته شد و پای راست افگار شد د) دل را بر مثال کوشکی یافت.	۱
۰/۲۵	در بیت « نانم افزود و آبرویم کاست بینوایی به از مدلت خواست » کدام واژه به مفهوم « مقابل عزّت » آمده است ؟ الف) نان ب) مدلت ج) بینوایی د) آبرو	۲
۰/۲۵	کدام واژه با « مخنقه » هم معنی است ؟ الف) محجوب ب) ضیعت ج) کافور د) عقد	۳
۰/۲۵	املائی درست کدام واژه به معنی « شادباش گفتن » است . الف) تهنیت ب) طهنیت ج) تهنیط د) تحنیت	۴
۰/۵	از داخل کمانک واژه هایی را که از نظر املائی درستند انتخاب نمایید. الف) اگر به طوع و (رقت - رغبت) نیاید به اکراه و اجبار ، برگیر و بیار . ب) من نهایت بعد اختیار کردم که (غربت - قربت) را خطر بسیار است .	۵
۰/۷۵	در گروه کلمات زیر ، سه واژه از نظر املائی نادرست است املائی درست آنها را بنویسید . « تشیع و مشایعت - الوهیت و خداوندی - وسائط و واسطه - مهمل و مهد - قبظه و مشت - طوع و اطاعت - نهیب و فریاد - صفیر و صدا - قضا و تقدیر - فراغ و آسودگی - حمیت و مردانگی »	۶

۰/۲۵	۷	معنای فعل شد در کدام گزینه متفاوت است؟ الف) دل بر دلداری رفت ، جان بر جانانه شد ج) یک قطره فروچکید و نامش دل شد ب) قطره باران ما گوهر یکدانه شد
۰/۲۵	۸	در عبارت زیر چند « ترکیب وصفی » وجود دارد؟ « فرزند صحرا هیچ وقت با ساکنین شهر مکالمه نکرده بود و در چشم های درشتش فروغی پیدا شد. »
۰/۷۵	۹	مصراع « از شبم عشق خاک آدم گل شد » به شیوه بلاغی سروده شده است یا خیر؟ توضیح دهید.
۰/۵	۱۰	واژه « شب » را در موارد خواسته شده زیر در جمله ای به کار ببرید. الف) قید : ..... ب) نهاد : .....
۰/۵	۱۱	در جمله « سیر را چه غم گرسنه » چگونه به معنای دقیق واژه « سیر » پی می بریم؟
۰/۵	۱۲	جمله « امیر کشتی ها بخواست . » را مجهول نمایید.
۰/۵	۱۳	جمله « هسته » و جمله « وابسته » را در نمونه زیر مشخص نمایید. « مولانا جلال الدین که همواره در طلب مردان خدا بود نشان هایی از لطف الهی را در او یافت . »
۰/۵	۱۴	در عبارات زیر نقش های تبعی را بیابید و نام آن ها را بنویسید. الف) عاقبت روز یک شنبه ، پنجم جمادی الآخر سال ۶۷۲ هجری قمری ، هنگام غروب آفتاب ، خورشید عمر مولانا نیز از این جهان به جهان آخرت سفر کرد . ب) سعدی که هم هیبت یک آموزگار را دارد و هم مهر یک پرستار ، همدم کودک و دست گیر پیر است .
۰/۷۵	۱۵	نقش واژه های مشخص شده را بنویسید . الف) به رود سند می غلتید بر هم ز امواج گران کوه از پی کوه ب) در خواب ، دوش پیری در کوی عشق دیدم با دست اشارتم کرد که عزم سوی ما کن
قلمرو ادبی (۳/۵ نمره)		
۰/۲۵	۱	همه شاعران به جز ..... از شاعران چهارپاره سرا محسوب می شوند . الف) حمیدی شیرازی ب) رهی معیری ج) ملک الشعرا بهار د) فریدون توللی
۰/۵	۲	در بیت زیر « استعاره » را مشخص کنید و آن را توضیح دهید. « سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره چکید و نامش دل شد »

۰/۵	۳	در نمونه های زیر ، کنایه ها را بیابید و مفهوم آنها را بنویسید . (یک مورد کنایه ندارد) الف) بگیر ای جوان دست درویش پیر نه خود را میفکن که دستم را بگیر ب) دگر روز باز اتفاق افتاد که روزی رسان قوت روزش بداد ج) جبرئیل چون ذکر سوگند شنید به حضرت بازگشت گفت: خداوندا تو داناتری ، خاک تن در نمی دهد.												
۰/۵	۴	در بیت « برداشته دل ز کار او بخت درماند پدر به کار او سخت » دو آرایه بیابید .												
۰/۵	۵	در بیت « کزین پس به کنجی نشینم چو مور که روزی نخوردند پیلان به زور» الف) کدام واژه ها با هم جناس دارند ؟ ب) مشبه را بیابید .												
۰/۷۵	۶	آرایه های هر بیت را از جدول مقابل انتخاب کنید و به آن بیت وصل نمایید . (یک بیت اضافی است)												
		<table border="1"> <tr> <td>جناس همسان</td> <td>قرضی به رسم تجربه از دوستان طلب</td> <td>الف) معیار دوستان دغل روز حاجت است</td> </tr> <tr> <td>حس آمیزی</td> <td>بکشید سوی خانه ، مه خوب خوش لقا را</td> <td>ب) به ترانه های شیرین به بهانه های زرین</td> </tr> <tr> <td>متناقض نما</td> <td>کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست</td> <td>ج) با زمانی دیگر انداز، ای که پندم می دهی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>د) بارها از تو گفته ام / بارها از تو / ای حقیقی ترین مجاز ، ای عشق / ای همه استعاره ها با تو</td> </tr> </table>	جناس همسان	قرضی به رسم تجربه از دوستان طلب	الف) معیار دوستان دغل روز حاجت است	حس آمیزی	بکشید سوی خانه ، مه خوب خوش لقا را	ب) به ترانه های شیرین به بهانه های زرین	متناقض نما	کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست	ج) با زمانی دیگر انداز، ای که پندم می دهی			د) بارها از تو گفته ام / بارها از تو / ای حقیقی ترین مجاز ، ای عشق / ای همه استعاره ها با تو
جناس همسان	قرضی به رسم تجربه از دوستان طلب	الف) معیار دوستان دغل روز حاجت است												
حس آمیزی	بکشید سوی خانه ، مه خوب خوش لقا را	ب) به ترانه های شیرین به بهانه های زرین												
متناقض نما	کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست	ج) با زمانی دیگر انداز، ای که پندم می دهی												
		د) بارها از تو گفته ام / بارها از تو / ای حقیقی ترین مجاز ، ای عشق / ای همه استعاره ها با تو												
۰/۵	۷	در بیت زیر شاعر چگونه آرایه جناس همسان(تام) را پدید آورده است. « گو تارهای طره ی خود را به باد ده (طره : زلف) تا یاد توست مونس شب های تار من »												
		توفیق رفیق راهنان												